

D. UMBERT

L'ALEGRIA IRRESPONSABLE DE LA BORSA

Digestió inversora

Pujades marcadíssimes, inversions en pocs sectors, uns límits molt clars i irracionalitat. Són algunes característiques de la borsa: el negoci de la temporada.

A. Maresma

Plou. Amb gest decidit plega el paraigua i s'espolsa els esquitxos de pluja de la gavardina. A pas lleuger, quasi precipitat, va cap a la porta del Saló Gòtic de la Llotja de Barcelona: La Borsa, des del segle XIX. Els ventalls de la porta es mouen. Ja és dins, paraigua en mà. Ningú no li ha dit res. No fa gaires anys estava prohibit entrar-hi amb paraigua i bastó. Es considerava perillós. També, estava prohibida l'entrada de les dones, els capellans i els militars.

La cridòria té un ritme frenètic. Estan excitats. No és barallen, ni són bojós. Són la caixa de ressonància de

l'economia del país. En qualsevol mercat tothom crida com els peixaters, a la Borsa, no. Criden més, molt més.

El referèndum de l'OTAN va fer vessar l'olla que tot just havia arrencat el bull. I qui realment ha posat llenya al foc són els inversos estrangers. Jordi Planasdemunt, ex-conseller d'Economia i Finances de la Generalitat i actualment secretari de la Borsa, n'explica les causes: «Estem en un moment alcista d'un cicle borsari que es va iniciar el 81, es va interrompre el 82 com a conseqüència de l'augment del tipus d'interès i es torna a accelerar a partir de l'octubre del 1985, en què el tipus d'interès queda consolidat cap a baix. D'altra banda,

A l'esquerra, Saló Gòtic de la Llotja de Barcelona, on hi ha la Borsa. A la dreta, Borsa de València.

hi ha un canvi en les expectatives econòmiques: l'entrada a la CEE, la baixa del preu del petroli i la baixada del preu del dòlar. També hi ha una actitud dels europeus que és diferent, i és que comencen a invertir a l'Estat espanyol. Hi ha un corrent d'inversions estrangeres que es nota força, sobretot d'Alemanya, Suïssa i EUA. A més, a finals de febrer el ministre Solchaga anuncià que es prendrien mesures favorables a les inversions, i d'altra banda, hi ha un flux de diners».

El secretari de la Borsa barcelonista no vol entrar a analitzar per què hi ha més flux de diners. És evident, però, que el 30 de maig d'enguany s'acabà la possibilitat que tenia l'inversor d'aquest país d'obtenir una bona rendibilitat econòmica sense cap mena de control fiscal, a través de títols, certificats emesos per les entitats financeres. Diner negre, doncs. Amb la llei 14/1985 això s'ha acabat. Només queda la possibilitat d'invertir amb garanties d'opacitat a través dels Pagarés del Tresor. Davant d'aquestes perspectives, els analistes financers fa temps que assenyalen que l'únic camí per trobar la rendibilitat real és el mercat de renda variable. O sigui el risc a la Borsa. I, curiosament, la renda variable és el grup d'inversions que més ha pujat en els últims mesos. De l'1 de gener al 12 de març d'enguany s'han contractat 29.870 milions, la qual cosa vol dir que s'ha incrementat un 26,44 %. Es pot dir que per primera vegada el mercat de contractació de renda variable ha estat superior al de la renda fixa. Això també vol dir que l'inversor accepta el risc i que comença a jugar-se-la.

L'expectativa és la reina de la Borsa. Per això, els agents de Borsa de Barcelona tenen com a patrona la Mare de Déu de l'Esperança. Segur que no és casualitat. Però el mercat de la Borsa és el més abstracte de tots, i difícilment algú s'hi podrà fer ric si no sap jugar a fons. Això fa que totes les operacions es creuin entre els agents, i aquests són els responsables de la compra o la venda. Actualment, a Barcelona n'hi ha vint-i-tres en actiu i moltes vacants.

El client de la Borsa va del gran especulador al petit empresari, que fa les seves operacions a través dels bancs, i al client tradicional, que es limita a tallar el cuponet.

La Borsa de Barcelona té algunes peculiaritats respecte a les altres de l'Estat Espanyol. Maria Àngels Vall-

El gran moment de la borsa valenciana

Les perspectives per al present any són clarament optimistes. Una corba cap al cel que sembla imparable... amb un ventall d'inversions excessivament limitat.

Ismael López

vé, agent de borsa, ens explica que hi ha un fet clar i és que el tipus d'inversor de Barcelona és bàsicament privat, mentre que a Madrid és més institucional. Això es nota perquè la Borsa de Barcelona supera la cota d'inversió quan hi ha tendència alcista. Una altra de les peculiaritats és l'existència d'un segon mercat. Que pretén ser una solució a la manca de paper, que és un mal endèmic del país, però que s'accentua quan hi ha una forta demanda, i un estímul a la incorporació de noves empreses, que no reuneixen les condicions del primer mercat perquè es cotitzin en borsa.

Des de fa anys, plana sobre la Borsa de Barcelona l'ombra de la cotització única i la monopolització del mercat borsari per part de Madrid. És una ombra que s'allunya i s'apropa. Va començar als anys seixanta, amb un moviment perquè Madrid quedés en solitari. Durant aquesta època a França es va fer aquest procés de concentració. «La història de la cotització única és una fal·làcia —diu Jordi Planasdemunt—. París no va créixer i, en canvi, va desaparèixer la Borsa de Tolosa. Amb la informatització actual la modernització del mercat no passa per aquí. Sense la Borsa de Barcelona, per exemple, hi ha una activitat econòmica que no existiria. Es perdria un instrument d'estímul. Aquesta tendència s'ha accentuat a partir del 82, sobretot per la gent vinculada a Banco de España, que són l'autoritat monetària d'aquest país». Quan és un quart de dotze els crims comencen a baixar i el clima es va tranquil·litzant. A les dotze, abans de fer el recompte, els agents de Borsa se'n van a esmorzar tranquil·lament al bar «La Bolsa». □

Per a la borsa de València les perspectives són, en principi, similars a les del conjunt del mercat de valors de l'Estat espanyol: sense diferències significatives entre les distintes borses, ja que formen part d'un mateix sistema financer. La gran competició diària dels valors contractats per a les quatre borses, en les tres quartes parts, són, doncs, pràcticament idèntics. El sector elèctric, el bancari, el de les comunicacions i uns quants més de caràcter puntual en són els grups bàsics, i formen l'estret ventall dels grans venedors.

A partir de 1980, sempre segons els experts, el mercat de valors s'ha situat en una conjuntura, en una tendència alcista disparada endavant, sobre la qual sembla encara que cavalquem. Potser perquè aquell any vam començar a canviar les expectatives concretes per a moltes empreses: expectatives de beneficis, d'ampliació de la seua activitat, de confiança política. I també perquè per a la majoria dels tècnics i dels agents borsaris s'ha produït el sanejament elemental de les estructures econòmiques minvades per l'autar-

quia i la petita-gran crisi. El ben cert és que reconversió, pau social, reducció de les tensions i confiança, es van combinar en la batidora mercantil, projectant una reactivació en vertical.

Cosa bàsica, en la mesura en què l'estabilitat dels grans amplia el seu marge de perspectives consolidades. Llançant la seua matemàtica aventura: la cotització de les accions, mecanisme bàsic en el qual influeix directament i cada 24 hores la posició de l'oferta i la demanda. Si es vol comprar més que no es vol vendre, els preus pujaran. I viceversa. Així, a mesura que l'ànim esdevé optimista de cara al futur, es fa més probable la seua traducció en posicions compradores que no en actituds de venda. Tot sobre una base econòmica i tècnica impecablement comprovada.

La borsa sembla que també es va apuntar —com a espill del mercat i dels seus diversos corrents— a la cursa final del referèndum, intentant crear un clima de tranquil·litat respecte a l'esdevenidor. Finals de febrer i principis de març —campanya de referèndum OTAN pel mig— van disparar-ne la corba, una corba altíssima, quasi imparable. Tres o quatre setmanes tan fortes com no ho havien estat en moltíssims anys. Ni en el 84, que fou el millor calendari, amb un gràfic altíssim i que superava una crisi que, iniciada en el 74, només començà a remuntar-se a partir d'aquesta dècada.

Però encara hi ha any per davant i ja es parla de breus aturades en la cursa alcista. Els pròxims mesos hauran, doncs, de decidir del tot una cosa que encara forma part del misteri. Unànimement s'assenyala, de tota manera, que inclús en aquests moments hi ha, respecte a les borses europees o americanes, una relació cotització-valor o una relació entre la cotització, el benefici i el dividend, molt més favorable a les borses de l'estat —ací, València— que a les ja esmentades de l'estranger.

Els tres sectors de què hem parlat al principi tenen en la capital de l'Horta

